

พวงมาลัย...ปลอดภัยจากสารพิษ

ดอกมะลิเป็นดอกไม้ที่นิยมนำมาทำเป็นพวงมาลัยสำหรับบูชาพระ มอบแด่คนที่เคารพ หรือแขวนหน้ารถยนต์ เป็นที่นิยมของพนักงานขับรถยนต์เนื่องจากมีกลิ่นหอม ที่มีขายทั่วไปในตลาดและตามสี่แยกไฟแดง พวงมาลัยส่วนใหญ่ทำจากดอกมะลิและดอกไม้สดที่เหี่ยวเฉาได้เร็ว จึงต้องเก็บไว้ในที่เย็น เพื่อให้ดอกไม้สดและอยู่ได้นาน แต่มีผู้ผลิตบางรายนำดอกไม้โดยเฉพาะดอกมะลิ ไปแช่สารฟอร์มาลีน หรือน้ำยาบดศพ เพื่อคงสภาพของดอกไม้ให้สดและอยู่ได้นาน ดังนั้นคนที่ซื้อพวงมาลัยดอกมะลิที่แช่สารฟอร์มาลีน จึงมีโอกาสได้รับสาร เข้าสู่ร่างกายได้ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครราชสีมา จึงได้ทำการสำรวจหาสารฟอร์มาลีนในพวงมาลัยดอกมะลิ จำนวน 58 ตัวอย่างที่ขายในตลาดและสี่แยกไฟแดง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผลจากการตรวจหาสารฟอร์มาลีน พบว่า ตรวจไม่พบสารฟอร์มาลีนในตัวอย่างพวงมาลัยดอกมะลิทั้งหมด

จากข้อมูลนี้สามารถชี้บ่งได้ว่าพวงมาลัยที่จำหน่ายในตลาดและสี่แยกไฟแดง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีความปลอดภัยจากสารฟอร์มาลีน แต่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรต้องเฝ้าระวัง และตรวจติดตามหาสารฟอร์มาลีนต่อไป เพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวที่ดอกมะลิมีราคาแพง พ่อค้าแม่ค้าอาจมีการนำสารฟอร์มาลีนมาใช้ เพื่อให้ดอกไม้คงสภาพสดอยู่ตลอดเวลาได้

สารฟอร์มาลีน เป็นสารเคมีของสารละลายฟอร์มาลดีไฮด์ มีลักษณะเป็นของเหลวใส ไม่มีสี มีกลิ่นฉุน ทำให้ระคายเคืองต่อเยื่อเมือกบริเวณตา จมูก คอ เป็นอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์ ฟอร์มาลีนถูกนำมาใช้มากในโรงพยาบาล สำหรับบดศพ เนื้อเยื่อต่าง ๆ และเป็นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค นอกจากนี้ยังพบมีการนำมาใช้ในอุตสาหกรรมพลาสติกและสิ่งทอ ฟอร์มาลีนจึงนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และอุตสาหกรรมเท่านั้น

ความเป็นพิษ สารฟอร์มาลีน หรือ ฟอร์มาลดีไฮด์ มีผลต่อระบบต่าง ๆ เกือบทั่วร่างกาย คือ ฟอร์มาลีนจะมีพิษต่อระบบทางเดินหายใจ ทำให้หลอดลมบวม แสบจมูก เจ็บคอ ไอ หายใจไม่ออก ปอดอักเสบ ถ้าสูดดมเข้าไปมาก ๆ จะทำให้น้ำท่วมปอด จนหายใจไม่ออก แน่นหน้าอก และตายในที่สุด ฟอร์มาลีนมีผลต่อผิวหนัง ทำให้เกิดผื่นคันแดง เหมือนลมพิษจนถึงผิวหนังไหม้หากสัมผัสโดยตรง พิษต่อระบบทางเดินอาหารทำให้ปวดศีรษะอย่างรุนแรง หัวใจเต้นเร็ว แน่นหน้าอก อาเจียน อุจจาระร่วงหมดสติ ระบบหมุนเวียนเลือดล้มเหลว นอกจากนี้ยังพบว่า ฟอร์มาลีนเป็นสารก่อมะเร็งด้วย

การแก้พิษเบื้องต้น

1. นำผู้ป่วยออกจากบริเวณที่สัมผัส
2. ถ้าสัมผัสถูกผิวหนัง ให้รีบล้างด้วยน้ำมาก ๆ

3. เมื่อกลืนกินเข้าไป ต้องทำให้ผู้ป่วยดื่มน้ำที่ ammonium acetate หลังจากนั้นทำให้อาเจียน แล้วรีบนำส่งแพทย์ทันที

เอกสารอ้างอิง

1. อุดุลย์ บัณฑุกุล. ฟอรัมาลดีไฮด์. ใน: วิลาวัลย์ จิ่งประเสริฐ, สุรจิต สุนทรธรรม, บรรณานิการ. อาชีวเวชศาสตร์ ฉบับพิเศษวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย 2542. หน้า 145-150.
2. ณัฐมน. เตือนผู้บริโภคระวังภัยจากฟอร์มาลีนในอาหาร. [บทความออนไลน์]. 2551 [สืบค้น 4 สิงหาคม 2552]. เข้าถึงได้จาก : [URL:http://www.gotoknow.org/blog/natamony/199656](http://www.gotoknow.org/blog/natamony/199656)
3. สุชาดา ชินะจิตร. ฟอรัมาลีน-ฟอรัมาลดีไฮด์ สารร้ายตัวก่อมะเร็ง.ฐานความรู้เรื่องความปลอดภัยด้านสารเคมี. [บทความออนไลน์]. 2549 [สืบค้น 4 สิงหาคม 2552]. เข้าถึงได้จาก : [URL:http://www.chemtrack.org/News-detail.asp](http://www.chemtrack.org/News-detail.asp)
4. TSAI C, SHIAU H, LEE S, CHOU S. Determination of Low – molecule – weight Aldehydes in Packed Drinking Water by High Performance Liquid Chromatography. Journal of Food and Drug Analysis 2003; 1: 46-52.

ห้องปฏิบัติการพิษวิทยา
ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครราชสีมา
044 346005-14 ต่อ 2401